

PADOMI ELEKTRĪBAS TAUPĪŠANAI

- Izslēdziet gaismu, kad tā nav vajadzīga.
- Taisiet logus un durvis ciet, kad ieslēdzat kondicionieri.
- Savlaicīgi likvidējiet nosēdumus tējkannā un uzvāriet tikai nepieciešamo ūdens daudzumu.
- **Neatstājiet iekārtas "gaidīšanas režīmā". Gaidīšanas režīma (Stand by) samazināšana ir viens no ekonomiski visizdevīgākajiem pasākumiem**, jo tas neprasa augstas investīcijas, bet spēj samazināt vidēji 10% no kopējā elektroenerģijas patēriņa.
- **Neatstājiet elektroierīces ieslēgtas kontaktligzdā.** No strāvas neatvienotais mobilā telefona lādētājs turpina patērēt elektroenerģiju. Lai gan televizoru izslēdzat ar pulti, tas tik un tā patērē elektrību. Energoefektivitātes centra aprēķini liecina, ka plazmas televizoru darbināšanai nepieciešami 500 W (gaidīšanas režīmā 50 līdz 60 W), 32 collu LCD televizoriem attiecīgi 280 W (gaidīšanas režīmā 20 W), LED televizoriem – 29 W (gaidīšanas režīmā netērē praktiski neko). Naudas izteiksmē plazmas televizors, atrodoties visu diennakti gaidīšanas režīmā, mēnesī izmaksā aptuveni 6 eiro. Saslēdziet vairākas elektroierīces vienā daudz rozešu sadalītājā, lai tos ātrāk izslēgtu.
- **Nomazgājiet logus un notīriet lampas.** Tīri logi uzlabo dabiskās gaismas ieplūdi un tīri gaismas ķermeņi paaugstina to darbības efektivitāti.
- **Izvēloties jaunu elektroierīci,** pievērsiet uzmanību energomarķējumam. Iegādājieties jaunu elektroierīci ar augstu energoefektivitātes klasi.
- Kontrolējot elektriskā boilerā darbību, samaziniet boilerā ūdens temperatūru un izmantojiet ekonomisko ūdens sildīšanas programmu. Mazāk lietojiet karsto ūdeni. Nākamais solis būtu apsvērt iespēju pāriet uz citiem karstā ūdens sildīšanas veidiem, piemēram, saules kolektoriem.
- **Enerģiju taupošas spuldzes** ir ekonomiski izdevīgas. Uztādiet energoefektīvos gaismekļus – kompaktas luminiscējošas spuldzes (KLS) vai LED.
- **Ledusskapis un saldētava** jānovieto pēc iespējas tālāk no dažādiem siltuma avotiem. Ik pa laikam jānotīra apputējušās spirāles ledusskapja aizmugurē, lai vecinātu siltuma izkliedi un paaugstinātu ledusskapja energoefektivitāti. Putekļaina spirāle var patērēt par 30% vairāk elektrības.
- **Uztādiet atbilstošu saldēšanas temperatūru** (-18°C). Ar katru pazemināto grādu enerģijas patēriņš pieaug par ~ 5%. Regulāri jāatkausē ledusskapis un saldētava, kam nav automātiskā atkausēšanas režīma, ja ledus slāņa biezums ir 3-5 mm.

- **Ievietojiet ledusskapī un saldētavā termometru, lai noteiktu temperatūru.** Optimālā temperatūrā ir ap 3°C. Nodrošiniet, ka gaiss var brīvi piekļūt ledusskapja aizmugurei, kur atrodas kondensatora caurulītes.
- Gatavojot ēdienu, uzlieciet katlam vai pannai vāku. Lai ietaupītu enerģiju, gatavojot ēdienu, pārtiku var sagriezt mazākos gabaliņos, jo samazināsies tā pagatavošanas laiks.
- Kontrolējot boilerā darbību, samaziniet boilerā ūdens temperatūru un izmantojiet ekonomisko ūdens sildīšanas programmu. Mazāk lietojiet karsto ūdeni. Nākamais solis būtu apsvērt iespēju pāriet uz citiem karstā ūdens sildīšanas veidiem, piemēram, saules kolektoriem.
- Energoefektivitātes centrā iespējams uzzināt vēl daudz citu padomu par elektroierīcēm un to ekonomiskāko lietošanu: <https://www.elektrum.lv>

Energosacensības. Enerģijas patēriņa samazināšanas pasākumu ieviešana ir saistīta ar cilvēku uzvedības maiņu, bet ne vienmēr mainīt uzvedību un ierastos paradumus ir vienkārši. Viens no veidiem, kā palīdzēt iedzīvotājiem mainīt esošos paradumus, ir veidot sacensības un konkursus. Šādu sacensību ietvaros iedzīvotāji ne tikai sacenšas par enerģijas samazinājumu, bet arī iegūst jaunu informāciju par veidiem, kā iespējams mainīt savu uzvedību, lai panāktu enerģijas patēriņa samazinājumu. Vidēji ar šī pasākuma palīdzību var samazināt 15-20% no esošā elektroenerģijas patēriņa. Galvenais vērtēšanas kritērijs sacensību ietvaros – pēc iespējas lielāks enerģijas patēriņa samazinājums attiecībā pret atsauces patēriņa datiem.

Papildus informācija:

<https://www.daugavpils.lv/lv/619>

<http://www.energoplanosana.lv/>

<http://www.50001seaps.eu/lv/sakums/>

http://www.pilsetumerupakts.eu/index_lv.html

Informācija iedzīvotājiem par energoefektivitāti AS „Sadales tīkls” uzņēmuma mājas lapā:

<http://www.sadalestikls.lv/lat/aktualitates/energoefektivitate/>

**SAVE
@WORK**

 **50000&1
SEAPs**

ENERGY MANAGEMENT
FOR SUSTAINABLE
ACTION PLANS

Pilsētu mēru pakts
enerģētikas un klimata jomā

TAUPAM ENERĢIJU DAUGAVPILĪ

„Ilgtspējīga arhitektūra un būvniecība būtiski ietekmē ekoloģiju,
jo ēkas ir lielākie enerģijas patērētāji”/ arhitekts Štefans Bēnišs

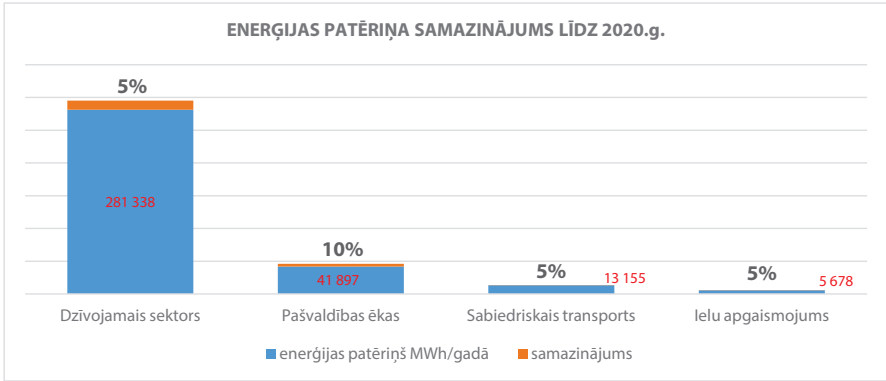

Ekodoma

**DAUGAVPILS
PILSĒTAS
DOME**

Daugavpils pilsētas pašvaldība apņemas nodrošināt pilsētas tālāku attīstību, piemērojot ilgtspējīgus un videi draudzīgus principus. DAUGAVPILS PILSĒTAS ILGTSPĒJĪGAS ENERĢIJAS RĪCĪBAS PLĀNĀ 2016.-2020.GADAM tiek izvirzīti mērķi, lai samazinātu:

- pilsētas radītās CO₂ emisijas par 10% līdz 2020.gadam, salīdzinot ar 2010.gada emisiju līmeni, bet ilgtermiņā līdz 2030.gadam – par 40%;
- enerģijas patēriņu pašvaldības ēkās par 10%, attiecībā pret 2014.gadu;
- enerģijas patēriņu dzīvojamā sektorā par 5%, attiecībā pret 2015.gadu;
- elektroenerģijas patēriņu ielu apgaismojuma sektorā par 5%, attiecībā pret 2015.gadu;
- enerģijas patēriņu sabiedriskā transporta vajadzībām par 5%, attiecībā pret 2015.gadu.

IEVIESTAS CERTIFICĒTAS ENERGOPĀRVALDĪBAS SISTĒMAS (EPS) mērķis ir nodrošināt pašvaldībai iespēju ieviest sistemātisku pieeju nepārtrauktam enerģijas rādītāju uzlabojumam, ieskaitot energoefektivitāti, enerģijas lietojumu un patēriņu. Tādējādi pašvaldība:

- veic enerģijas patēriņa uzskaiti un analīzi;
- noskaidro energoefektivitātes pasākumu nepieciešamību objektos;
- iegūst energoefektivitātes rādītāju uzraudzības plānu, lai plānotu jaunus pasākumus un novērtētu realizēto energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu sniegumu pašvaldības ēkās un citos objektos, kas iekļauti EPS;
- racionāli apsaimnieko pašvaldības īpašumā esošās ēkas un citus EPS iekļautos infrastruktūras objektus, samazinot izmaksas, uzlabojot konkurētspēju, novirzot ietaupītos līdzekļus attīstībai, kā arī tā rezultātā samazinot SEG emisijas.

PIEVENOJOTIES PILSĒTU MĒRU PAKTA INICIATĪVAI, Daugavpils pilsētas pašvaldība apņemas:

Pilsētu mēru pakts
enerģētikas un klimata jomā

- savā administratīvajā teritorijā līdz 2030. gadam samazināt CO₂ emisijas par vismaz 40 %;
- reizi divos gados sagatavot **progresu ziņojumu** par rīcības plāna ieviešanas gaitu;
- piedalīties gadskārtējā Eiropas Savienības pilsētu mēru konferencē „Ilgtspējīga enerģētika Eiropai”;
- ne retāk kā reizi divos gados **organizēt Daugavpils pilsētas enerģētikas dienas**;
- dalīties zināšanās un pieredzē ar citu pašvaldību enerģētiku saistītajām struktūrām.

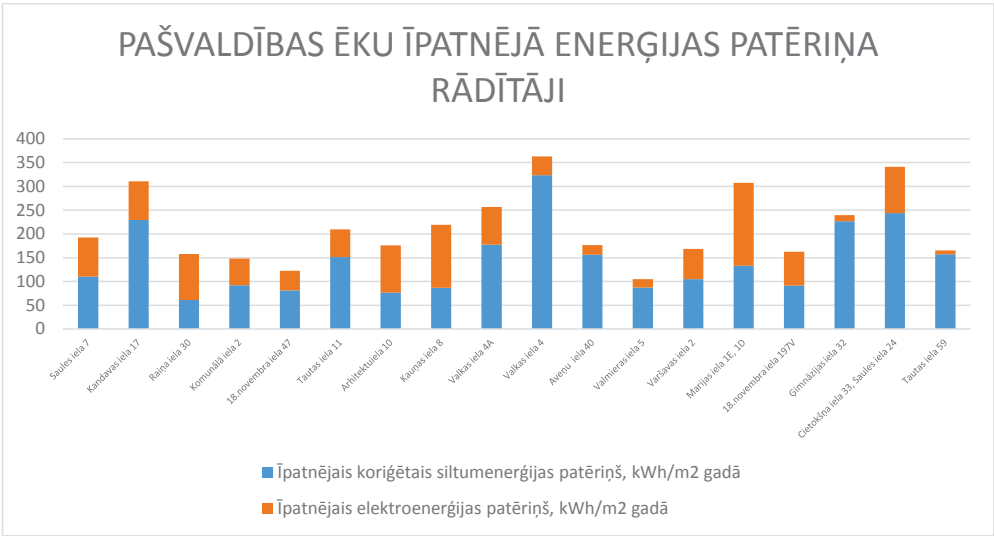
ENERGOEFEKTIVITĀTES* PASĀKUMI ĒKĀS

- Enerģijas zudumi gaidīšanas režīmā
 - Ierīču/iekārtu efektīva izmantošana
 - Ierīču/iekārtu lietošanas laika samazināšana
- UZVEDĪBAS MAIŅA**
ikdienā

- Apgaismojuma risinājumi
 - Biroja un sadzīves tehnika
 - Inženierkomunikāciju tehnoloģiskās sistēmas
- TEHNOLOĢIJU NOMAIŅA**
īstermiņā

- Ārējās fasādes siltināšana
 - Logu/durvju nomaīņa
 - atjaunojamo energoresursu izmantošana enerģijas ražošanai, u.t.t.
- INFRASTRUKTŪRAS ATJAUNOŠANA**
ilgtermiņā

* Energoefektivitātes paaugstināšana samazina enerģijas patēriņu un enerģijas zudumu un rezultātā ietaupa naudas un dabas resursus.

Daugavpili ir ap 100 pašvaldības publisko ēku, kuras tiek izmantotas tieši pašvaldības funkciju nodrošināšanai. No tām 47 ir daļēji vai pilnībā renovētas. Vidējais renovēto publisko ēku īpatnējais siltumenerģijas patēriņš 2015. gadā bija 180 kWh/m² gadā, kas ir salīdzinoši augsts rādītājs.

Līdz 2020.gadam ēku energoefektivitātes pasākumu īstenošanā tiks meklētas efektīvākās un izdevīgākās finansējuma iespējas, tai skaitā ES, valstu un/vai citu finanšu instrumentu līdzfinansējumu. Daugavpils pašvaldība, plānojot jebkuras jaunas ēkas izbūvi, izvērtēs tās celtniecību kā gandrīz nulles enerģijas patēriņa ēku, kā arī plānojot esošo ēku atjaunošanu, izvērtēs to atbilstoši gandrīz nulles enerģijas patēriņa, A vai B energoefektivitātes klasei.

Ko tu vari darīt?
Kā kļūt energoefektīvākiem un maksāt mazāk par enerģiju?
Ir vērts paanalizēt paradumus – mainot tos, ikvienam ir iespēja ietaupīt!

PADOMI SILTUMA TAUPĪŠANAI

• **Regulējot siltumu**, var samazināt apkurei patērētās enerģijas daudzumu, samazinot temperatūru atsevišķās telpās, nakts laikā un brīvdienās vai arī tad, kad neviena nav. Uzstādīt termoregulatorus, kas automātiski uzturēs iestatīto temperatūru. Jāatceras, ka par vienu grādu samazinot temperatūru, izmaksas apsildei konkrētajā laika posmā samazināsies par 5%. Ieteicamā temperatūra telpās: dzīvojamā istabā un darba telpās 20°C, virtuvē un guļamistabā 18°C, koridorā 15°C.

- **Atbilstoša radiatoru apkope.** Radiatoriem jābūt tīriem (iekšpuse, ārpusē), nebojātiem un viegli pieejamiem. Neaiztaisīt radiatorus ar citiem priekšmetiem (mēbeles, dekoratīvie paneļi, aizkari, u.c.).
- **Siltinātas apkures caurules.** Pārļiecinieties, lai apkures caurules, kas atrodas neapsildītās telpās (pagrabs, bēniņi), tiktu siltinātas.
- **Apkures sistēmas sūkņu modernizācija.** Jaunie sūkņi patērē ievērojami mazāk elektrības nekā vecāki modeļi.
- **Pareiza telpu vēdināšana.** Mājokli var vēdināt divējādi - dabiski vai ar piespiedu vēdināšanas palīdzību. Mehāniskās ventilācijas ierīces ļauj, neatverot logus, nepārtraukti vēdināt telpas. Nevēdinātā telpā ir maz skābekļa, cilvēki ātrāk nogurst vai pat saslimst. Īpaši svarīgi ir vēdināt telpas, ja ēkā ir plastmasas jeb pakešu logi, jo tie hermētiski noslēdz telpu, bloķējot dabisko gaisa plūsmu un apmaiņu. Vēdinot telpu ir jāatver logs līdz galam uz dažām minūtēm, pirms tam izslēdzot apsildes ierīces telpā vai zem loga (ja ir iespējams).
- Starp sienu un radiatoriem ieteicams ielikt siltumizolācijas plāksnes vai foliju. Tas veicinās to, ka siltums plūdis virzienā uz telpu un nesildīs sienu.